

Prædiken til Palmesøndag

Joh. 12,1-16

Anden tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes:

Seks dage før påske kom Jesus til Betania, hvor Lazarus boede, han, som Jesus havde oprejst fra de døde. Der holdt de et festmåltid for Jesus; Martha sørgede for maden, og Lazarus var en af dem, der sad til bords sammen med ham. Maria tog et pund ægte, meget kostbar nardusolie og salvede Jesu fødder og tørrede dem med sit hår; og huset fyldtes af duften fra den vellugtende olie. Judas Iskariot, en af Jesu disciple, han, som skulle forråde ham, sagde da: »Hvorfor er denne olie ikke blevet solgt for tre hundrede denarer og givet til de fattige?« Det sagde han ikke, fordi han brød sig om de fattige, men fordi han var en tyv; han var nemlig den, der stod for pengekassen, og han stak noget til side af det, der blev lagt i den. Da sagde Jesus: »Lad hende være, så hun kan gemme den til den dag, jeg begrades. De fattige har I jo altid hos jer, men mig har I ikke altid.« Den store skare af jøder fik nu at vide, at Jesus var der; og de kom derud ikke alene på grund af ham, men også for at se Lazarus, som han havde oprejst fra de døde. Men ypperstepræsterne besluttede også at slå Lazarus ihjel, for på grund af ham gik mange jøder hen og troede på Jesus. Næste dag hørte den store folkeskare, som var kommet til festen, at Jesus var på vej til Jerusalem. De tog da palmegrene og gik ham i møde, og de råbte:

Hosianna!

Velsignet være han, som kommer, i Herrens navn, Israels konge!

Jesus fik fat på et ungt æsel og satte sig på det, sådan som der står skrevet:

Frygt ikke, Zions datter!

Se, din konge kommer,

ridende på et æsels føl.

Det forstod hans disciple ikke straks; men da Jesus var herliggjort, kom de i tanker om, at dette var skrevet om ham, og at det var det, man havde gjort med ham.

Johannesevangeliet 12,1-16

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 815, 125 årgang
Marts 2024
ISSN 0901-2214

Æslet er et misforstået dyr. I hvert fald i nyere tid. Æslet bliver tit fremstillet som stædigt, som sådan et dyr der ikke vil rykke sig ud af flækken. I tegnefilmens verden er det helt galt, for her er æslet enten ulykkeligt eller latterligt.

Æsel i *Peter Plyser* ulykkelig, fordi han føler, at hele verden går ham imod, og derfor er han deprimeret. Han står og kigger på sit hus, han netop er blevet færdig med at bygge, og som endnu engang er brast sammen. Æsel har end dyb og opgivende stemme.

Anderledes er det med æslet i filmen *Shrek*. Det befinder sig i den anden grøft. Det griner hele tiden og laver jokes, men drømmer i virkeligheden om at være en præmiehingst. At være et æsel i tegnefilmens verden skal ikke være nemt.

Så galt står det ikke til i Biblen, hvor æslet har en anden og noget højere værdi. Allerede i De Ti Bud nævnes æslet sammen med næstens hustru, trælkvinde og okse, som noget af det, man ikke må begære. Det er det 10. bud.

Et andet sted i Det Gamle Testamente bliver det helt tegneserieagtigt, for i 4. Mosebog hører vi om et talende æsel – ligesom i *Shrek*. Æslet tilhører Bileam, som er en ond spåmand, der har lumske planer om at forbande israelitterne. Den plan synes Gud overhovedet ikke om, så hans engel viser sig for æslet og bruger det som et talerør for Bileam. Planen er, at æslet skal stille sig i vejen for Bileam og overbevise ham om, at hans planer om at forbande israelitterne er uholdbare. Men det virker ikke, og Bileam pisker bare løs på æslet, for at få det til at gå videre.

(Æslet) sagde til Bileam: »Hvad har jeg gjort dig, siden du nu har slået mig tre gange?« Bileam sagde til æslet: »Du har tirret mig. Havde jeg haft et sværd i hånden, havde jeg slået dig ihjel! Til sidst forstår spåmanden Bileam dog situatio-

nens alvor og retter ind efter æslet og Herrens engel. Bileam ender med at velsigne israelitterne i stedet for at forbande dem. Æslet bliver på den måde Guds redskab, men det bliver i virkeligheden også Bileams redning, da han ender med at gøre det rigtige.

Biblen er en mindre zoologisk have. Helt fra Noas Ark til hyrdernes får julenat er vi omgivet af pels, fjer og skæl. Dyrene er overalt, og de spiller en vigtig rolle som bindeled mellem Gud og mennesker. Vi synger om Jesus som Guds lam, og Helligånden symboliseres med en due. Ligesom den due, der kom tilbage til Noa med et olivenblad i munden. Fredsduen.

Teksterne til denne Palmesøndag er også fyldt med dyr. Vi hører fra Zakarias' bog om en konge, der skal ride ind i Jerusalem på et æsel og på en æselhoppes føl. Når den dag kommer, vil Gud tilintetgøre hestene i Jerusalem og krigsbuerne. Historien melder ikke noget om, hvad de stakkels heste i Jerusalem har gjort Gud, men profetien fra Zakarias' bog fortæller os noget om hestene. Hesten er nemlig krigsherrens transportmiddel. Hesten er et skønt og ophøjet dyr, forestil jer sådan en dybsort og glinsende araberhingst der galopperer hen over sletten på vej mod krig. Den panserklædte krigsherre sidder klar til at ride fjenderne ned og indtage nyt land. Det virker ikke lige så godt på et æsel.

Æslet har korte ben, og er ikke lige så hurtig som hesten. Til gengæld er æslet terrængående. Og så er det slet ikke så stædigt, som mange går og siger. Jeg har læst et sted, at æslet frem for alt er et eftertænksomt dyr. Æslets ejer giver sig måske til at piske løs på det, fordi det er gået i stå, men det er synd, for æslet gør faktisk ejeren en tjeneste. Æslet finder nemlig den sikreste vej mellem klippekær og ned ad skråninger. Hvis det bare stormede frem som en hest, ville det gå helt galt. Et fredeligt og eftertænksomt dyr, der bærer tunge byder og er misforstået af denne verden.

Det er selvfølgelig derfor, at Jesus rider ind i Jerusalem på et æsel. Fordi han er en fredsfyrste. Havde han været en krigsherre, en Djengis Kahn eller en afghansk militsleder, havde det set anderledes ud. Putin rider på en hest i bar overkrop, ligesom der findes et surrealistisk billede af Nordkoreas leder, Kim Jong-Un, der på hesteryg stavrer gennem et snedækket landskab iført en lysebrun jakke med mørkebrun pelskrave. De vil gerne se barske ud, vil de så, og det gør de sandelig også. Men Jesus Kristus, Guds søn, har udset sig et æsel som transportmiddel. Det er på ingen måde særlig barsk. Men der er heller ingen grund til at være barsk, når man er mægtig.

Palmesøndag rider Jesus ind i Jerusalem på det berømte, sagtmodige æsel, hvorved indtoget i Jerusalem bliver en indgangsportal til Gudsriget. Bevægelsen sker udefra og ind i byen, op til Golgatha, ind i døden, ned i dødsriget og op på tredjedagen. I dagene op til påskesøndag udspiller hele dramaet sig. Det drama, der gennem 2000 år har formet vores verden. Så hvorfor vender vi tilbage til påskebegivenhederne år efter år?

Hvorfor synger vi de samme salmer? Og skriver nye? Hvorfor ikke bare samle et politisk flertal i Folketinget og få afskaffet hele molevitten, som en ung politiker engang foreslog. Hun mente, at vi var nødt til at se på, hvordan samfundet kunne fungere fremadrettet. Hvis vi gerne ville have velfærd og bæredygtig udvikling, så måtte nogle af alle de helligdage altså lade livet. For de kostede. Det koster selvfølgelig også noget at lønne politikerne, kunne man så indvende, men svaret må findes et andet sted.

Meget tyder nemlig på, at netop velfærden og den bæredygtige udvikling er et resultat af kristendommen. Så hvad ville tilværelsen blive uden? *Menne-sket lever ikke af brød af alene*, som vi hører i fasten, da Jesus afviste Djævelen i ørkenen. Menne-sket er et åndeligt væsen, og derfor må det have mere end bare det daglige brød for at leve. Det må

have håb, og det må have noget at tro på, som rækker ud over mennesket selv.

Det er denne store fortælling vi møder i påsken: Fortællingen om mennesket i forhold til Gud og i forhold til medmennesket på godt og ondt. Palmesøndag løftes sløret for dette store rige, som Jesus kommer ridende med. På et æsel. Fordi æslet er et fredeligt dyr og fordi Gudsriget tager udgangspunkt i den fred, Jesus kommer med. En fred vi ikke bare kan tage for givet. Der vil nemlig altid være barske mænd og kvinder, som poserer på heste og bjørne, generaler der kigger strengt ud på pladser og kommanderer os ned i skyttegravnen. Vi bliver ikke fri for det magthungrende menneske, hverken ude i verden eller inde i os selv. Det er det vilkår, vi må leve under. At vi er faldne størrelser, men heldigvis også at vi i dåben er genfødt til et levende håb, som det lyder i både liv og død, ved dåb og begravelse. Et levende håb om, at det gode og sande må sejre over ondskab og løgnen, ikke ved menneskets kraft alene, men ved Guds.

Den næste uges tid skal noget af alt dette forklares, når Gudsriget, dette rige for verdens håbefulde æsler, kommer til syne i Jesus Kristus. Gudsriget som palmesøndagens indtog, skærtorsdagens fællesskab, langfredagens lidelse, påskedagens sejr over døden, og anden påskedags vandring ud i verden igen med sår der skal hele og en styrke der skal genvindes i opstandelsens lys.

Kære menighed. Rigtig god påskeuge!

Adam Garff

Sognepræst i Gentoft Kirke

Salmer (Den Danske Salmebog):

176: Se, nu hvor Jesus træder

57: Herre, fordi du

380: Op dog, Zion! ser du ej

192: Hil dig, Frelser og Forsoner

217: Min Jesus lad mit hjerte få

84: Gør døren høj, gør porten vid

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentoft Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke, Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
- her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov — Farvergade 27
1463 København K
hej@grundtvigskforum.dk